

**МАУК “ЦЕНТРАЛЬНАЯ
МЕЖПОСЕЛЕНЧЕСКАЯ БИБЛИОТЕКА”
ОТДЕЛ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЛИТЕРАТУРЫ
И КРАЕВЕДЕНИЯ**

ФАТЫХ КАРИМ: ГРАЖДАНИН. ПОЭТ. СОЛДАТ

**Библиографический указатель
к 110-летию со дня рождения**

БЕЛЕБЕЙ, 2019

ББК 91:83

Составитель:

Салимова Р.М.

ведущий библиотекарь

Отдела национальной литературы и краеведения

Центральной библиотеки

СОДЕРЖАНИЕ – ЭЧТӘЛЕК – ЙӨКМӘКЕҢ

Предисловие – Сұз башы – Инеш һүз	2-4
От составителя – Төзүчедән – Төзөүсенән	5-7
Глава I – I бүлек – I бүлек	8
Произведенияя – Әсәрләр – Әсәрзәр	8-13
Книги, сборники – Китаплар, жыентыклар –	
Китаптар, ыййнтыктар	8-9
Произведения, напечатанные в периодической печати	9-10
Вакытлы матбуғатта басылған әдәби әсәрләре	10-11
Вакытлы матбуғатта бағылған әзәби әсәрзәре	11-12
ГлаваII- II бүлек –II бүлек	12-13
Изучение творчества Ф. Карима - Ф. Кәрим ижатын өйрәнү	12-13
Глава III – III бүлек - III бүлек	
Жизнь и творчество – Тормышы һәм ижаты –	
Тормошо һәм ижады	13
В периодических изданиях - вакытлы басмаларда –	
вакытлы бағмаларза	14-20
Ф. Карим в энциклопедиях, библиографических указателях	20-21
Ф. Кәрим энциклопедияләрдә, библиографик күрсәткечләрдә	20-21
Увековечивание имени Фатыха Карима	21-23
Фатых Кәрим исемен мәңгеләштерү	23-25
Фәтих Кәрим исемен мәңгеләштереү	25-26
Литературная премия имени Фатыха Карима	27-29
Фатих Кәрим исемендәге әдәби премия	30-31
Фәтих Кәрим исемендәге әзәби премия	31
Посвящения – Багышлаулар –Бағышламалар	31
Именной указатель – Исемнәр күрсәткече – Исемдәр күрһәткесе	33-34
Указатель произведений – Әсәрләр күрсәткече –	
Әсәрзәр күрһәткесе	35-36

ПРЕДИСЛОВИЕ

В своем стихотворении “За Родину” советский татарский поэт Фатых Карим, погибший в Великую Отечественную войну, защищая социалистическую Отчизну, писал:

...Надолго сохранит земля родная
И песнь мою, и ног моих следы.

Как был прав поэт, гражданин, солдат! Народ не забывает сыновей, которые отдали свою жизнь в борьбе за его независимость и счастье.

В татарской литературе имя Фатыха Карима стоит в одном ряду со светлыми именами Х. Такташа и М. Джалиля. Многие строки из его стихотворений о Родине, о смысле жизни стали крылатыми выражениями.

Лирическая теплота, человечность, борьба передовой гуманистической идеи, преданность Родине, патриотизм в творчестве Ф.Карима в период Великой Отечественной войны превращаются в основные качества. Французский писатель – коммунист Луи Арагон восхищаясь подвигом поэта, писал: «Фатых Карим - певец и солдат, который стихотворной строкой самоотверженно служил Советской Родине». Нельзя без глубокого волнения читать слова А.Суркова о поэте-патриоте: «Такие стихи может писать сердце способное к большому подвигу».

Написанные в эти годы его произведения стоят как хронология военных дорог. Мечтал после войны написать лучшие произведения о войне. Мечту осуществить не удалось. В неравном бою поэт героически погибает.

9 января 2019 года исполняется 100 лет со дня рождения поэта – патриота, классика татарской поэзии Фатыха Карима. Поэт живет в своих стихах, в памяти многочисленных читателей. Его стихи звучат в Башкортостане, в Татарстане, на берегу Балтийского моря.

От его творчества отказаться невозможно. К нему возвращаешься снова и снова. Обращаясь к судьбе поэта, все крепче становится убеждение, что доброе имя поэта-патриота, гражданина Фатыха Карима по сей день в сердцах миллионов людей.

Решениями Бижбулянского, Белебеевского районными Советами, а также Белебеевским педагогическим колледжем учреждены премии имени Ф.Карима. Обладателями премий стали десятки представителей Башкортостана, Татарстана и Чувашии.

СҮЗ БАШЫ

3. Мәжитов, галим, шагыйрь, Ф. Кәрим исемендәге әдәби премия лауреаты:

“Фатих Кәрим – әдәбиятыбызда жүелмас эз калдырган шагыйрләребезнең берсе. Кайчан гына, кем генә татар совет поэзиясенең казанышлары турында сөйлемәсен, Һади Такташ исеме белән рәттән ул һәрвакыт ике якты исемне – Муса Жәлил һәм Фатих Кәрим исемнәрен әйттер.

...Менә атаклы француз язучысы Луи Арагон сүзләре: “Фәтих Кәрим – һәр шигырь юлы белән ватанына фидакаръхезмәт иткән жырчы һәм солдат. Аның Казан музеенда изге реликвия булып саклана торган шинеле генә түгел, кульязмаларының соңғы битләренә кдәр пулъялар белән тишкәләнеп беткән”

Фатих Кәрим – якты, саф һәм патриотик тойгылар шагыйре”.

Р. Мостафин, язучы, тәнкыйчы, Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясе лауреаты:

“Сугыштан соңғы елларда Мәскәү тәнкыйтьчеләре татар шигъриятен “Солдат шинелендәге поэзия” дип атадылар (“Поэзия в солдатской шинели”). Чыннан да, татар шагыйрләре иң авыр сынау көннәрендә халык белән бергә алгы сыйыкта булдылар, мылтык белән дә, калам белән дә дошман белән сугыштылар.

Жәлил дә, Фәтих Кәримдә, фашизмга наләтләрен әйтеп, батырларча һәләк булдылар. М. Жәлилнең “Маобит дәфтәрләре” белән бер ук киштәдә Ф. Кәримнең “Кыңраулы яшел гармун”ы, “Гөлсем”, “Өмет” кебек поэмалары тора. Фәтих Кәрим дә, Муса Жәлил шикелле иң авыр сынаулар һәм улем каршында гражданлык һәм язучылык батырлыгы үрнәгә булып тора. Алар икесе дә олы шагыйрь һәм көчле рухлы батыр булып безнең күңелләребезгә мәңгегә кереп калдылар”

ИНЕШ ҚҰЗ

“Был сағыу шәхесте мосолман донъянында белмәгән, ишетмәгән кеше юктыр. Һокландыргыс әсәрзәр ижад итергә хыялланып, һуғыш қырзарында үзур батырлықтар күрһәткән Фәтих Кәримдең ғұмер ебе 36 йәшендә өзөлә. Ни тиклем аяныс! Фәтих Кәримдең ғұмере – үзе бер моңло йыр...

Фәтих Кәрим поэзияның бөтә көсө шунда: ул ысын мәгәнәһенде Тыуған илгә мөхәббәт, патриотик хистәр менән һугарылған. Ебәргән бер хатында ул: “Язған әйберзәрем уңышлы икән, бының тәп сәбәбе ошо: қанымды қойоп һуғышам, шуның тураһында шул хис менән язам”, - тигән.

Күренекле совет шағиры А. Сурков, атаклы француз языусыны Луи Арагон заманында шағирзың ижадына үзур баһа бирзеләр. “Бары тик оло батырлықта эйә булған йөрәк кенә үзенең ин тәрән құңеленән шундай шиғыр юлдарын сығара ала”, тип һокланып яззы һуңырак А. Сурков.

Кәләм менән дә, корал менән дә аяуың көрәштә ул. Фәтих Кәрим қойоп куйкан шағир ғына түгел, батыр йөрәkle илебез қаһарманына әуерелде, һуңғы һулышына тиклем яуыз дошманды қыйратты. Ә бит Фәтих Кәрим тәүге батырлықты 1937-1945-1941 йылдарза ук күрһәткән. Уны халықта каршы енәйэттәрзә ғәйепләйзәр, биш йыл буйы төрмәлә ғазаплайзар, язалайзар. Бәйек Муса Йәлил, Хәсән Туфандар кеүек, Фәтих Кәрим дә һынаузы алдында тез сұмәй, ирзәрсә түзем, нықлы рухлы кеше булып, исеменең сағлығына кер кундырмай ижад итә.

Фәтих Кәримдең ғұмере қыска булға ла, ижады озон ғұмерле. Бөгөнгө көндә шағирзың тыуған ауылы Айытта йорт-музей эшләй, ихатаһында һыны урынлаштырылған. Бишбұләктә, Бәләбәйзә, шулай ук шағир белем алған Бәләбәй педагогия колледжында Фәтих Кәрим исемендәге премиялар булдырылған. Патриот-шағирзың исеме мәңгеләштерелде. Уның данлы исемен яқташтар, миләттәштәр онотмай һәм ул бер қасан да онотолорга тейеш түгел”.

Ә. Сөләймәнов

ОТ СОСТАВИТЕЛЯ

Настоящий библиографический указатель является работой, где представлены и систематизированы публикации произведений поэта Фатыха Карима и литература о его жизни и творчестве. Указатель подготовлен на основе фонда и справочно-библиографического аппарата Центральной библиотеки. В указатель включены книги, сборники, статьи из сборников, газет и журналов на русском, татарском и башкирском языках. Отражены издания за период с 1954 года по 2018 год, отбор закончен декабрем 2018 года. Литература во всех разделах расположена по языкам, внутри по хронологии, в пределах года материалы представлены в алфавитном порядке.

Указатель состоит из трех глав:

I глава: Произведения Фатыха Карима состоит из разделов: “Книги, сборники”, “Произведения, опубликованные в периодической печати”. Отдельно выделены произведения на языках.

II глава: Изучение творчества Фатыха Карима.

III глава: Литература о жизни и творчестве” включает разделы: “Статьи об авторе в книгах, сборниках, периодических изданиях”, “Литературные посвящения”, “Увековечивание имени Фатыха Карима”, “Литературная премия имени Фатыха Карима”

Издание снабжено указателем: именным, названий произведений.

Указатель адресован литератороведам, преподавателям, библиотекарям, студентам, учащимся, а также всем, кто интересуется жизнью и творчеством Фатыха Карима. Издание может быть использовано в библиографической и справочной работе библиотек.

ТӨЗҮЧЕДӘН

Үзәк китапханәсе фонды һәм белешмә-библиографик аппарат нигезендә төзөлгән библиографик күрсәткеч Фатих Кәrimнең әсәрләрен, аның тормышын һәм иҗатын яктырткан һәм системалаштырган хезмәт булып тора. Күрсәткечкә татар, башкорт һәм рус телләрдә басылып чыккан китаплар, жыентыклар, гәҗит-журнал мәкәләләре кертелде. Библиографик күрсәткеч 1954 елдан башланып 2018 елның декабрь аенда туктала. Әдәбият бөтен бүлекләрдә дә хронологик тәртиптә, ел эчендәге мәгълүмәтлар алфавит тәртибендә урнаштырылды.

Күрсәткечнең “Фатых Кәrim әсәрләре” исемле беренче кисәге “Китплар”, Жыентыкларда басылган әсәрләр”, “Вакытлы матбуғатта басылган әсәрләре” дигэн бүлекләрдән тора.

“Фатых Кәrim иҗатын өйрәнү” турындагы икенче кисәк

“Фатих Кәrimнең тормышы һәм иҗаты турында әдәбият” дигэн өченче кисәк “Рәсми материалларны”, “Автор турында жыентыклардагы мәкәләләрне”, “Вакытлы матбуғатта басылган мәкаләләрне”, исемен мәңгеләштерү һәм әдәби премия турында мәгълүматларны эченә ала.

Басма ярдәмче исемлек, әсәрләр исемлеге белән тулыланган.

Библиографик күрсәткеч Фатих Кәrimнең тормышы һәм иҗаты белән кызыксынучы укучыларга тәкъдим ителә. Бүгенге заман әдәбиятын өйрәнүче студентлар, мәктәп укучылары һәм укучылары өчен дә файдалы булыр ул. Басманы китапханәләрнең белешмә-библиографик эшчәнлегендә файдаланып була.

ТӨЗӨҮСЕНӘН

Үзәк китапхана фонды һәм белешмә-библиографик аппарат нигезендә төзөлгән был библиографик күрһәткес Фәтих Кәрим әсәрзәрен, уның тормошон һәм иҗадын тулы яктырткан һәм системалаштырған хәzmәт булып тора. Унда башкорт, татар, рус телдәрендә басылып сыйкан китаптар, йыйынтыктар, гәзит-журнал мәкәләләре индерелде. Библиографик күрһәткес 1954-2018 йыл менән сикләнә. Эзәбиәт бөтә бүлектәрзә лә хронологик тәртиптә, йыл эсендәге мәглүмәттәр алфавит буйынса урынлаштырылды. Күрһәткес шағирзың иҗад юлын билдәле кимәлдә байкарға ярзам итә.

Күрһәткестең “Фәтих Кәrimәсәрзәре” тип аталғанбүлеге: “Китаптар”, “Йыйынтыктарза һәм гәзит-журналдарза басылған әсәрзәре” исемле бүлексәләренән тора.

“Фәтих Кәрим иҗадын өйрәнеү” тураһындағы икенче кисәк

“Фәтих Кәrimден тормошо һәм иҗады тураһындағы әзәбиәт” тигән өсөнсө кисәк “Рәсми материалдар”, “Дөйөм бүлек”, “Фәтих Кәrimғә арналған шифырзар”, “Фәтих Кәрим энциклопедияларза”, “Фәтих Кәрим исемен мәңгеләштереү” кеүек бүлектәрзе үз эсенә ала.

Баҫма ярзамсы исемдәр, әсәрзәр исемлеге күрһәткесе менән тулыландырылды.

Библиографик күрһәткес Фәтих Кәrimнең тормошо һәм иҗады менән қызылкыныусы укуусыларға тәкдим ителә. Баҫма китапханаларзың белешмә-библиографик эшмәкәрлегендә файдаланыла ала.

ГЛАВА I – I БҮЛЕК – I БҮЛЕК

Произведения - Әсәрләр – Әсәрзәр

Книги, сборники –китаплар, жыентыклар – китаптар, йыйынтыктар

на русском языке – рус телендә

1. В последний раз гляжу на Волгу; Желание; Солдатский путь; Журавли; Я – гуманист; Окопная песня; Письмо пионерке Гюльчачак /Ф. Карим //Поэзия Советской Татарии. – М.: Госиздат худож. лит., 1955. – С. 291-297
2. За отчизну; Мелодия и сила; Моя серая шинель; Расписной платок; Подснежник; Как арбуз // Карим, Ф. Антология татарской поэзии /Ф. Карим. – Казань: 1957. – С.454-459
3. Сын Волги: Поэма /Ф. Карим Антология татарской поэзии. – Казань: 1957. – С.460-463
4. За счастье родины моей /Ф. Кәрим //Смеляков, Я. Избранные произведения в 2-х томах. Т.2 /Я. Смеляков. – М.: 1970. – С. 327-332
5. За счастье Родины моей;Печаль; Подснежник; Не повторяй: “Люблю, люблю”; Моросит, моросит..; Дикий гусь /Ф. Карим //Смеляков, Я. Собрание сочинений в 3-х т. Т.2 /Я. Смеляков. – М.: 1977. – С. 541-545

татар телендә – на татарском языке

6. Әсәрләр. 2нче том /Ф. Кәрим. – Казан: Матур әдәбият редакциясе, 1954.-166 б.
7. Әсәрләр. 3нче том /Ф. Кәрим. – Казан: Матур әдәбият редакциясе, 1954.- 258 б.
8. Сайланма әсәрләр: поэмалар, шигырьләр, жырлар /Ф. Кәрим. – Казан: Татарстан китап нәшрияты. – 1969. – 311 б.
9. Әсәрләр. 3 томда. 1нче том: Шигырьләр (1927-1945) /Ф. Кәрим. –Казан:

Татар китап нәшрияты, 1979. – 320 б.

10. Эсәрләр. 3 томда. 2нче том: Поэмалар, балладалар һәм драма /Ф. Кәрим. – Казан: Татар китап нәшрияты, 1980. – 328 б.
11. Эсәрләр. 3 томда. 3нче том: Повестьлар һәм хикәяләр, мәкаләләр, очерклар, хатлар /Ф. Кәрим. – Казан: Татар китап нәшрияты, 1981. – 328 б.
12. Илең турында уйла: шигырьләр, поэмалар, балладалар /Ф. Кәрим. – Казан: 1989. – 191 б.
13. Соңғы дәфтәр [факсимиль басма] /Ф. Кәрим. – Казан: Идел-Пресс, 2009
14. Ант; Кыр казы; Сөйләр сүзләр бик күп алар /Ф. Кәрим //Әдәби Бәләбәй [Бәләбәй тәбәеге әдипләре иҗаты] /Әдәби итрас. – Бәләбәй, 2015. – Б. 170-171

Башкорт телендә – на башкирском языке

15. Йырым қала үткән юлымда; Ватаным өсөн минем йырым; Иңә ел /Ф. Кәрим //Ак аманат – һалдат хаттары. – Өфө: Китап, 2000. – Б. 209-211
16. Кәримов Фәтих Әхмәтвәли улы [шәғирзың хаттары] //Ак аманат – һалдат хаттары. – Өфө: Китап, 2000. – Б. 202-204

Произведения, напечатанные в периодической печати

Вакытлы матбуғатта басылган әдәби әсәрләре

Вакытлы матбуғаттабасылган әсәрләре

На русском языке – рус телендә

17. За Отчизну; Моросит и моросит; Моя серая шинель; Маленькое чудо /Ф. Карим //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. - 1983. – 21 дек.
18. Кому свою тайну открыть; Желание; За Отчизну; Мелодия и сила; Расписной цветок /Ф. Карим //Татарские края: обществ.-полит. газета. – Казан, 1999. - №2. – С.5
19. Кинжал; Советский солдат/Ф. Карим //Татарский мир: обществ.-полит. газета.- Казань, 1999. - №3-4. – С. 4

20. Каримов, Ф. Стихи военных лет /Ф. Каримов //Истоки: информац.-
публ. еженедельник. –Уфа, 2008. – 17 дек. – С. 7
21. За счастье Родины моей; Дикий гусь //Карим, Ф. Стихи военных лет
/Ф.Карим //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета Белебеевского р-на, Белебей – 2009. – 1 янв.
22. Клятва; Луна поняла; Хадича; Товарищ; Беспокойство; Соскучился;
Ради жизни /Ф. Карим Пусть будет последним: стихи //Бельские просторы:
ежемесячный обществ.-полит. литературно-худож. журнал. – Уфа, 2011. - №
5. – С. 38

Татар телендә – на татарском языке

23. Өзелергә житең сыкый күнелем...; Сагынып кайтам сине /Ф. Кәрим
//Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 1999. – 8-11 апр. –
Б.7
24. Кыр казы [төрмәдә язылган шигырь] /Ф. Кәрим //Казан утлары: әдәби-
нәфис һәм ижтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2006. - № 1. – Б. 64
25. Ант; Ватаным өчен /Ф. Кәрим //Тулпар: Респ. яшъяренең әдәби-
нәфис, ижтимагый-сәяси журналы. – Уфа, 2009. - №1. – Б.5
26. Без – жир балалары; Кемгә сөйлим серләремне? Соңғы тапкыр карыйм
Иделгә; Кереш жыр; Теләк; Юл; Сөйләр бик кңп алар; Син еракта;
Сагындым; Кайгырма син; Моң һәм көч /Ф. Кәрим //Моң һәм көч
[Шагыйрьнең төрле елларда язган шигырьләреннән] //Казан утлары: әдәби-
нәфис һәм ижтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2009. - № 1. – Б. 122-125
27. Кыр казы; Ант [сугыш еллары шигырьләре] /Ф. Кәрим //Бәләбәй
хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 1 гыйн.
28. Днепр дулкыны; Соры шинелем /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре:
ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2010. – 22 май.
29. Юл; Окоп /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. –
Бәләбәй, 2013. – 9 фев.
30. Кыр казы /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. –

Бәләбәй, 2013. – 23 март.

31. Кынраулы яшел гармун /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: иҗтимагый-сәйяси газета. – Бәләбәй, 2014. – 25 гыйн.

32. Ант [Яу яланында язылган шигырыләрдән...] /Ф. Кәрим //Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – Уфа, 2015. – 14 апр. – Б. 4

33. Кереш жыр /Ф. Кәрим //Антым белән илне якладым //Казан утлары: эдәби-нәфис һәм иҗтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2015. - № 5. – Б. 37

34. Хәдичә /Ф.Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре:иҗтимагый-сәйяси газета. – Бәләбәй, 2015. – 28 май

35. Гармунчы аю белән жырчы маймыл /Ф. Кәрим //Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – 2016. – 2 фев. – Б. 3

36. Карбыз кебек; Сүз белән “яратам” димә; Борчылу; Сагындым /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: Бәләбәй районының иҗтимагый-сәйяси газите. – Бәләбәй, – 2016. – 16 фев.

37. Яз житә /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: БР Бәләбәй районының иҗтимагый-сәйяси газите. – Бәләбәй, 2016. – 26 март.

38. Хәнжәр /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: БР Бәләбәй районының иҗтимагый-сәйяси газите. – Бәләбәй, 2016. – 7 май.

39. Ватаным өчен /Ф. Кәрим//Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – Уфа, 2016. – 10 май. – Б. 3

40. Онытма /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: БР Бәләбәй районының иҗтимагый-сәйяси газите. – Бәләбәй, 2016. – 21 июнь.

41. Сөйләр сүзләр бик күп алар /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрләре: БР Бәләбәй районының иҗтимагый-сәйяси газите. – Бәләбәй, 2018. – 27 фев.

башкорт телендә – на башкирском языке

42. Ант; Қыр қазы [Һуғыш йылдары шиғырҙары] /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрҙәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 1 ғин.

43. Днепр тулкындары; Һоро шинелем /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрҙәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2010. – 22 май.

44. Юл; Окоп /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре:ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2013. – 9 фев.
45. Қыр қазы; Қайғырма һин /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре:ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2013. – 23 март.
46. Қыңғыраулы йәшел гармун /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре:ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2014. – 25 ғин.
47. Хәзисә /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре:ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2015. – 28 май.
48. Карбуз кеүк; Һүз менән “яратам” тимә; Борсолоу /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре:ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2016. – 16 фев.
49. Яз етә /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2016. –26 март.
50. Хәнийәр /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре: БР Бәләбәй районның ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2016. – 7 май.
51. Онотма /Ф. Кәрим //Бәләбәй хәбәрзәре: БР Бәләбәй районның ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2016. –21 июнь.
- ## ГЛАВА II – II БҮЛЕК – II БҮЛЕК
- ### Изучение творчества Ф. Карима - Ф. Кәрим ижатын өйрәнеү
52. Сәетгәрәева, Л. Ф. Кәрим ижатын өйрәнеү / Л. Сәетгәрәева //Башкортостан укытыусыны: БР Халық мәғариғы министрлығының айлык фәнни-педагогик һәм методик журналы. – Өфө, 2001.- № 1. – Б. 66-67
53. Хәкимова, З. Ф. Кәрим ижатында халыкчан поэтик образлар /З. Хәкимова //Башкортостан укытыусыны: БР Халық мәғариғы министрлығының айлык фәнни-педагогик һәм методик журналы. – Өфө, 2002.- №4. – Б. 55-56.
54. Хәкимова, З. Ф. Кәрим поэзиясенде халык авыз ижаты мотивлары /З.

Хәкимова //Башкортостан укытыусыны: БР Халық мәғарифы министрлығының айлық фәнни-педагогик һәм методик журналы. – Өфө, 2003. - №3. – Б. 76-78

55. Вахитова, Ф.З. Ике шагыйрь – ике йолдыз [М. Жәлил һәм Ф. Кәримнең сугыш чоры иҗатларын чагыштырып өйрәнү] /Ф.З. Вахитова //Башкортостан укытыусыны: фәнни-педагогик һәм айлық журнал. – Өфө, 2014. - № 6. – Б. 53-55

ГЛАВА III – III БҮЛЕК - III БҮЛЕК

Жизнь и творчество – Тормышы һәм иҗаты – Тормошо һәм ижады

Официальные материалы

56. Распоряжение Правительства РБ от 25.12.2008 N 1620-р “О проведении в 2009 году мероприятий, посвященных 100-летию со дня рождения поэта Фатиха Карима” [из сети Интернета]

Общий раздел –гомуми бүлек – дөйем бүлек

57. Белокопытов, Н. Фатых Карим /Н. Белокопытов, Н. Шевченко // Их именами названы улицы Казани. Изд. 2 испр. и доп. – Казань: Татарское кн. изд. – 1977. – С. 161-162

58. Сороковые, пороховые [Ф. Карим в истории педагогического колледжа] //Аминев, Т.И. Красна изба не углами или сердца отданые детям /Т.И. Аминев. – Белебей, 1994. – С. 39

59. Кузница педагогических кадров [яркий след в истории педагогического училища поэта Ф. Карима] //Белебей: от века XVIII – к векуXXI (городу Белебею 225 лет). – Уфа: 2006. – С.322

60. Карим Фатих (Каримов Фатих Валеевич) (1909-1945) //Белебей: от века XVIII – к векуXXI (городу Белебею 225 лет). – Уфа: 2006. – С. 406

татар телендә на татарском языке

61. Автобиография //Кәрим, Ф. Эсәрләр. Т3. /Ф. Кәрим. – Казан: Татар китап нәшриәте, 1954. – Б. 220-221
62. Хәким, С. Улем турында уйлама /С. Хәким //Кәрим, Ф. Сайланма эсәрләр: Поэмалар, шигырыләр, жырлар /Ф. Кәрим. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1969. – Б. 5-9
63. Мәҗитов, З. Шагыйрь һәм солдат /З. Мәҗитов //Кәрим, Фатих. Эсәрләр3 томда. 1нче том: шигырыләр /Ф. Кәрим. – Казан: Татарстан китап нәшрияты, 1979. – Б.5-20
64. Бар жырын ул иленә багышлады, гомерен дә бирде халқына //Сөлдәймәнов, Ә. Бергәләп матурлыйк бу дөньяны: очерклар, сурәтмәләр, шигырыләр /Ә Сөләймәнов. – Бәләбәй, 2002. – Б. 29-36
65. “Жырларымда калыр сөю сагышлар...” //Сафуанов, С. Рухи күперләр /С. Сафуанов. – Уфа: Китап, 2006. – С. 219-229
66. “Өзелергә житең сыкый күңелем...” [Шагыйрь тормышындагы “ак таплар”] //Мостафин, Р.Ә. Репрессияләнгән татар әдипләре /Р. Мостафин. – Казан: татар китап нәшрияты, 2009. – Б. 15-27
67. Фатих Кәрим (1909-1945) //Әдәби Бәләбәй. – Бәләбәй, 2015. – Б. 169-170

Башкорт телендә –на башкирском языке

68. Сөләймәнов, Ә Автор Ф. Кәрим тураһында /Ә. Сөләймәнов //Ак аманат – һалдат хаттары. – Өфө: Китап, 2000. – Б. 205-209
69. Данлы исеме калды...//Сөләймәнов, Ә. Ерзәге йондоҙзар: ижади портреттар очерктар... /Ә Сөләймәнов. – Өфө: Китап, 2010. – Б. 151-156

В периодических изданиях - вакытлы матбуғаттә – периодик бағмаһында

На русском языке – рус. телендә

70. Аминев, Т. Созвездие талантов /Т. Аминев //Вперед: городская

обществ.-полит. газета. – Белебей, 1983. – 24 дек.

71. Аминев, Т. Из той же плеяды [Ф. Карим в истории педагогического училища] /Т. Аминев //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. – Белебей, 1983. – 27-29 дек.

72. Миначев, Ф. Поэт-патриот /Ф. Миначев //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. – Белебей, 1983. – 21 дек.

73. Последний подвиг писателя [из письма зам. командира по полит. части Лагуна] //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. – Белебей, 1983. – 21 дек.

74. Сулейманов, А. “Будет как слезинка детская, честь моя светла” /А. Сулейманов //Советская Башкирия: республ. обществ.-полит. газета. - Уфа, 1999. – 15 янв.

75. “Если хочешь долго жить, не думай о смерти” //Татарские края: респ. обществ.-полит. газета. – Казань, 1999.- №2. -С.2

76. Карим (Каримов) Фатых Ахметвалеевич (1909-1945) //Татарский мир: респ. обществ.-полит. газета. – Казань, 1999. - №3-4. – С. 4

77. Кафиатуллин, А. Мой фронтовой брат Фатых Карим /А. Кафиатуллин //Республика Татарстан: республ. обществ.-полит. газета. - Казань. – 1999. – 1 мая.

78. Навеки в памяти народной //Бикбаев, Р. Корабли и маяки /Р. Бикбаев //Бельские просторы: ежемесяч. обществ.-полит.литерат.-художеств. журнал. – Уфа, 2004. - № 11. – С. 135-136

79. Узиков, Ю. Песню нельзя убить /Ю. Узиков //Бельские просторы: ежемесяч. обществ.-полит. литерат.- художеств. журнал. – Уфа, 2007. - №5. – С. 166-167

80. “Я мог бы много новых песен Во славу Родины сложить...” [Л. Каримова о поэте] //Истоки: информ.-публ. еженедельник. –Уфа, 2008. – 17 дек. – С. 7

81. Его бессмертие - в стихах //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 1 янв.

82. Султанова, Р. Кадрия. Последнее письмо /Р. Султанова //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 16 янв.
83. Суфьянова, С. Рожденный поэтом /С. Суфьянова //Фатых Карим: “Я хочу, чтоб дело жизни краткой – Труд мой – чтоб вовеки был живым...” //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета.- Белебей, 2009. – 16 янв.
84. Сулейманов, А. “Вам оставят мои песни нежность, а не страх” /А. Сулейманов //Республика Башкортостан: респуб. обществ.-полит. газета.- Уфа, 2009. – 21 янв.
85. Салихова, З. Солдатская шинель [о шинели поэта] /З. Салихова //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2011. – 7 апр.

татар телендә –на татарском языке

86. Салихова, З. Шагыйрь кайда күмелгэн? [матрос Давыдов М.И. тарафыннан алып барылган эзләнүләрдән соң]//Бәләбәй хәбәрләре: иҗтимагый – сәяси газета. – Бәләбәй, 1999. – 8-11 апр. – Б.7
87. Яхина, Д. Фатих Кәрим – гражданин, шагыйрь һәм солдат /Д. Яхина //Башкортостан укытыусыны: БР Халық мағариғы министрлыгының айлык фәнни-педагогик һәм методик журналы. – Өфө, 2004. - № 3. – Б. 64-65
88. Вәли (Вәлиев), Р. Батыр йөрәк шигърияте /Р. Вәли (Вәлиев) //Казан утлары: әдәби-нәфис һәм иҗтимагый-сәяси журнал. – Казан, Б. 120-130.
89. Хафизов, С. Дәхшәтле гарасат кайтавазлары [Ф. Кәрим - фронтовик әдипләребез] /С. Хафизов //Башкортостан укытыусыны: БР Халық мағариғы министрлыгының айлык фәнни-педагогик һәм методик журналы. – Өфө, 2005. - №5. – Б. 57-60
90. Мәҗитов, З. Шагыйрьнең яралы җаны /З. Мәҗитов //Казан утлары: әдәби-нәфис һәм иҗтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2006. - № 2. – Б. 63
91. Фатих Кәрим каберенең табылуы [матрос Давыдов М.И. тарафыннан алып барылган эзләнүләрдән соң] //Казан утлары: әдәби-нәфис һәм иҗтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2006. - №2. – Б. 65
92. Фатих Кәрим турында әдипләр //Казан утлары: әдәби-нәфис һәм

иҗтимагый-сәяси журнал. – Казан, 2006. - №2. – Б.126-127

93. Габидуллина, Ф. “Мин һаман әтинең жылы учын тояд”, ди Фатих Кәримнең кызы Ләйлә ханым /Ф. Габидуллина //Кызыл таң: республ. иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. - Уфа. – 2007. – 8 июнь.

94. Вафин, М. Ялқынлы иҗат /М. Вафин //Тулпар: Башкортостан яшьләр журналы. – Уфа, 2009. - № 1. – Б.4-5

95. Камалетдинова, Р. Солдат шинеле /Р. Камалетдинова //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтентатар айлық иҗтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - № 1. – Б. 37-39.

96. Сафуанов, С.Г. Күз алдыма килә Дим буе... /С.Г. Сафуанов //Башкортостан укытыусыны: фәнни-педагогик һәм айлық журнал. - Θфө, 2009. - № 1. – 51-54.

97. Тәвәккәллек, батырлыкта Жыр булып калсам иде //Бәләбәй хәбәрләре: иҗтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 1 гыйн.

98. Камалетдинова, Р. Яшь аралаш көлә белде шагыйрь..: бер очрашу тарихы [Мәстуда Сөлейманованың истәлегеннән] /Р. Камалетдинова //Кызыл таң: республ. иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 10 гыйн.

99. Хафизов, С. “Тәвәккәллек, батырлыкта Жыр булып калсам иде” /С. Хафизов //Кызыл таң:республ. иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы.- Уфа, 2009. – 10 янв. – Б. 1, 4

100. Нигъматуллин, Э. Бишбүләк бөркете /Э. Нигъматуллин //Кызыл таң:республ. иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы.- Уфа, 2009. – 13-20 гыйн.

101. Кәримова, Л. Ул һаман да әле Ачылмыйча калган сер кебек... /Л. Кәримова //Кызыл таң:республ. иҗтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. - Уфа. – 2009. – 21 гыйн.

102. Ишукова-Латыйпова, Г. Буа хатирәсе [К. Ишукова турында истәлек] /Г. Ишукова-Латыйпова //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтентатар айлық иҗтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - №3. – Б.21

103. Тукаева, Н. Батырлар исемен атадым [язма автороның истәлеге] /Н. Тукаева //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтөнтатар айлық ижтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - № 3. – Б. 20
104. Шигаева, К. Күршеләр, дуслар идек [истәлек] /К. Шигаева //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтөнтатар айлық ижтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, . – 2009. - № 3. – Б.20-21.
105. Салихова, З. Солдат шинеле [Ф. Кәримнең сакланып калган шинеле турында] /З. Салихова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2011. – 7 апр.
106. Зарипова, Р. Күңел кошым, тормышымның гөле [Кадрия Ишукованың тууына – 100 ел] /Р. Зарипова //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 11 авг.
107. Шамова, Ә. Мин язам да язам... [Ф. Кәрим хатлары] /Ә. Шамова //Мәдәни жомга. – 2011. – 24 июнь.
108. Исмәгыйлева, И.Ж. “Сезнең өчен үзөмне саклармын...” [Ф. Кәримнең хатларының роле турында] /И.Ж. Исмәгыйлева //Башкортостан укытыусыны: фәнни-педагогик һәм айлық журнал. – Өфө, 2011. - № 9. – Б. 63-65
109. Кашапова, С. Әтием кулына тотынып яшим кебек [әңгәмә Л. Кәримова белән] /С. Кашапова //Мәдәни жомга. – 2012. – 7 дек. – Б.7
110. Салихова, З. Гыйнвар, февраль – Фатих Кәримне искә алу айлары /З. Салихова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газите. – Бәләбәй, 2013. – 9 фев.
111. Кыр казлары кайтканда //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2013. – 23 март.
112. Янышев, Ф. Илең турында уйла /Ф. Янышев //Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – Уфа, 2013. – 11 июль.
113. Жәлилова, С. Йәр хәрефен үбеп, Яшытә юып Язган хатка берни житә алмый... /С. Жәлилова //Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – Уфа, 2014. – 1 март. – Б.12

114. Сөләймәнов, Ә. Үлемсез биеклек [шагыйрь Ф. Кәримнең һәлак булына 70 ел тулу унаеннан] /Ә. Сөләймәнов //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2015. – 12 февр.
115. Хәкимов, Р. Менәр өчен – шагыйрь, яугир, кем өчендер – яқын абый [Ф. Кәримнең һәлак булына 70 ел тулу унаеннан] /Р. Хәкимов //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2015. – 21 февр.
116. Гыйнвар, февраль – Фатих Кәримне искә алу айлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый сәяси газите. – Бәләбәй, 2016. – 16 февр.
117. Фәйзуллин, Р. Сугыш елларында татар язучылары [Ф. Кәрим] /Р. Фәйзуллин //Идел: яшьләр журналы. – Казан, 2017. - №5. – Б. 8-12
118. Кашапова, С. Фатыйх Кәрим қаһарманлыгы /С. Кашапова //Мәдәни жомга. – 2017. – 17 март.
119. Жыр булып яши күңелдә //Бәләбәй хәбәрләре: РБ Бәләбәй районның ижтимагый-сәяси газетасы. – 2018. – 22 февр.

башкорт телендә –на башкирском языке

120. Ханнанов, Р. Ярлы Кәрим: мин әле мондар эсендә күп вакыт саз уйнармын...[Ф. Кәримнең ағасы Габдулла Кәрим туралында] /Р. Ханнанов //Ватандаш: ижтимағи-сәйәси, фәнни-популяр һәм нәфис айлық журнал. – Өфө, 1998. - № 3. – Б. 47-
121. Тәүәккәллек, батырлыкта Йыр булып җалнам ине //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. - 1 ғин.
122. Солтанова, Р. Һунғы хат /Р. Солтанова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 10 ғин.
123. Сөләймәнов, Ә. Даны, йыры җайтты тыуған еренә /Ә. Сөләймәнов //Башкортостан: Респ. ижтимағи-сәйәси гәзите. – Өфө, 2009. – 10 ғин.
124. Янышев, Ф. Милләттең қаһарман улы /Ф. Янышев //Башкортостан: Респ. ижтимағи-сәйәси гәзите. – Өфө, 2010. – 16 окт.
125. Салихова. З. Һалдат шинеле [накланып җалған шинеле

тураһында]/З. Сәлихова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағый-сәйәси газит. – Бәләбәй, 2011. – 7 апр.

126. Ильина, Р. “Тукай йыры мәңге йәшәр!” [Л. Кәримова татар гимназияһы укыусылары һәм укытыусылары менән осрашыуы тураһында] /Р. Ильина //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси газит. – Бәләбәй, 2011. – 14 апр.

127. Сәлихова, З. Финур, февраль – Фәтих Кәримде иске алыу айザры /З. Сәлихова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. - Бәләбәй, 2013. – 9 фев.

128. Кыр қаззары қайтканда //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2013. – 23 март.

129. Янышев, Ф. Милләтебеззәң қаһарман улы /Ф. Янышев //Башкортостан:Респ. ижтимағи-сәйәси гәзите, Өфө, 2013. – 24 авг.

130. Финур, февраль – Фәтих Кәримде иске алыу айザры //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2016. – 16 фев.

Ф. Карим в энциклопедиях, библиографических указателях

Ф. Кәрим энциклопедияләрдә, библиографик курсәткечләрдә

131. Карим. Фатых [27.XII. 1908 (9.01. 1909 – 19.02.1945] //Краткая литературная энциклопедия. Т.3: Иаков-Лакснесс /Гл. ред. А.А. Сурков. – М.: Сов. Энциклопедия, 1966. – С. 407. – (энциклопедии, словари, справочники).

132. Карим, Ф. [27.12.1908 (9.01. 1909) -19.02. 1945] //БСЭ в 30 томах. Т. 11: Италия – Кваркуш /Гл. ред. А.М. Прохоров /изд. 3-е. – М.: Сов. Энциклопедия, 1973. – С. 428

133. Карим (Кәрим) (Каримов) Фатых Ахметвалеевич (1909 – 1945) //Татарский энциклопедический словарь /Гл. ред. М.Х. Хасанов. – Казань: институт татарской энциклопедии АН РТ. – 1999. – С. 265

134. Карим (Каримов) Фатых Ахметвалеевич. – Татарская энциклопедия /Гл. ред. М.Х. Хасанов.- Казань: Институт татарской энциклопедии, 2006. – С.241

135. Фатих Кәрим (1909-1945) //Әдипләрбез: биобиблиографик белешмәлек 2 томда. 1нче том /тоз. Р.Н. Даутов, Р.Ф. Рахмани. – Казан: Татар китап нәшрияты, 2009. – Б. 698-701

136. Песня остается на пройденном пути: методико-библиографическое пособие [к 100-летию со дня рождения Ф. Карима] /сост. Р. Салимова. – Белебей: Центральная межпоселенческая библиотека, 2009. – 20 с.

137. Фатых Карим (Каримов Фатых Ахметвалеевич) (1909-1945) //Краеведческий календарь: юбилейные и памятные даты Белебеевского района на 2019 год /Сост. Р. Салимова. – Белебей: Центральная межпоселенческая библиотека, 2018. – С. 2

Увековечивание имени Фатыха Карима
Фатих Кәрим исемен мәңгеләштерү
Фәтих Қарим исемен мәңгеләштереү

138. Хроника литературной жизни Башкортостана. Стремление к объединению [1999 год. Вечер памяти поэта-фронтовика Ф. Карима в нац. библиотеке им. А. Валиди] //Судьба земли, дыхание времени /Ил язмышы, замана язмышы. – Уфа: Китап, 2009. – С. 665

139. Никто не забыт, ничто не забыто //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. – Белебей, 1983. – 21 дек.

140. Презентация книги “Йәйгор – 2001” //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2001. – 10 апр.

141. Весна... Фестиваль поэзии... Тузлукуш... //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2001. – 21 апр.

142. Со сцены смотрел Фатых Карим...[поэтический праздник в педагогическом колледже] //Белебеевские известия:обществ.- полит. газета. – Белебей, 2003. – 1 апр.

143. Сулайманов, А. На родине Фатыха Карима /А. Сулайманов

//Белебеевские известия:обществ.-полит. газета. - Белебей, 2004. – 22 июня.

144. Латыпов, С. Чтут память о мастере слова /С. Латыпов

//Республика Башкортостан: Респ. обществ.-полит. газета. – Уфа, 2009. – 13 янв.

145. Каримова, Л. Память неподвластна времени [Увековечивание] /Л. Каримова //Белебеевские известия:обществ.-полит. газета Белебеевского р-на. – Белебей, 2009. – 16 янв.

146. Суфьянова, С. Литературные традиции [продолжатели традиций] /С. Суфьянова //Фатых Карим: “Я хочу, чтобы дело жизни краткой – Труд мой – чтобы вовеки был живым...” //Белебеевские известия:обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 16 янв.

147. Салихова, З. В память о знаменитом поэте [вечер в педагогическом колледже] /З. Салихова //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. - Белебей, 2009. – 3 марта.

148. Латыпов, С. Вечно живой в памяти народной [Конкурс] /С. Латыпов //Республика Башкортостан: Респ. обществ.-полит. газета, Уфа. – 2009. – 20 марта.

149. Салихова, З. Гражданин. Поэт. Солдат [вечер в педагогическом колледже] /З. Салихова //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 2 апр.

150. Завершающий аккорд фестиваля [Гости “Родников вдохновения – 2009” на родине поэта] //Белебеевские известия:обществ.-полит. газета. - Белебей, 2009. – 7 апр.

151. Здесь звучат стихи, и живет память [Л. Каримова в педагогическом колледже] //Белебеевские известия:обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 7 апр.

152. Сайтгалиева, А. Побывали на родине поэта /А. Сайтгалиева, Ф. Бакирова //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2009. – 30 апр.

153. Ильина, Р. “Песня Тукая будет жить вечно!” [Л. Каримова и

гости “Родников вдохновения – 2011” в татарской гимназии] /Р. Ильина //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2011. – 14 апр.

154. Любовь и муга Фатыха Карима [спектакль, посвященный поэту-патриоту] //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета Белебеевского р-на РБ. – Белебей, 2015. – 9 апр.

155. Хамидуллин, Т. Величие поэта /Т. Хамидуллин //Знамя победы: районная обществ.-полит. газета. – Белебей, 1984. – 18 янв.

татар телендә –на татарском языке

156. Салихова, З. Мөмкин түгел онытырга [Ф. Кәримнәң тууына – 95 ел]/З. Салихова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2004. – 10 март.

157. Шагыйрь рухы – халык күңелендә //Тулпар: Башкортостан яшыләр журналы. – Уфа, 2009. - № 1

158. Закиров, М. “Сезнең бөек авылдашыгыз – бөтен татар халкының горурлыгы /М. Закиров //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 10 гыйн.

159. Кәримова, Л. Батыр даны ил телендә /Л. Кәримова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәйяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 10 гыйн.

160. Салихова, З. Бәләбәй жирие аны онытмый /З. Салихова //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 10 гыйн.

161. Солтанова, Р. Соңғы хат /Р. Солтанова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәйяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 10 гыйн.

162. Суфиянова, С. Әдәби традицияләрне дәвам итәләр /С. Суфиянова //Фатих Кәрим: “Кайгырам мин, гаять кыска гомер Ялқынланып янсын иде дип; Үзем – үлгәчтән дә, хезмәтләрем Жанлы булып калсын иде дип” //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәйяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 10 гыйн.

163. Фатих-Кадрия мәхәббәтенә мәдхия [“Нур” театрының залында “Ясмин гөле” дигән әдәби-музыкаль тамаша күрсәтелде] //Кызыл таң: Респ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 28 гыйн.

164. Салихова, З. Яугир-шагыйрь истэлэгэнэ /З. Салихова //Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэйяси газета. - Бэлэбэй, 2009. – 2 апр.
165. Биредэ шигырылэр янгырый һэм хэтэр яши [Л. Кәrimova педагогик колледжында] //Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэяси газета. – Бэлэбэй, 2009. – 7 апр.
166. Соңғы аккорд [“Илham шишмэлэре - 2009” кунаклары Ает авылында]//Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэйяси газета. - Бэлэбэй, 2009. – 7 апр.
167. Баһаветдинова, Г. Чәчәкләргә төренеп эзе калды... [әдәби-музыкаль композиция “Ясмин гөле” “Нур” театрның сәхнәсендә] /Г. Баһаветдинова //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сэяси һэм мәдәни басмасы. - Уфа, 2009. – 10 апр.
168. Ногманова, З. Фатих абыебыз үзе кайткан кебек булды [әдәби-музыкаль композиция “Ясмин гөле” “Нур” театрның сәхнәсендә] /З. Ногманова, М. Арсланова //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сэяси һэм мәдәни басмасы.- Уфа, 2009. – 10 апр.
169. Сәетгалиева, А. Шагыйрь эзлэре буйлап /А. Сәетгалиева. Ф. Бакирова //Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэйяси газета. - Бэлэбэй, 2009. – 30 апр.
170. Камалетдинова, Р. “Бу очрашу – килешү...”[Л. Кәrimova] /Р. Камалетдинова //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтөнтатар айлык ижтимагый-сэйяси һэм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - №5. – Б.18-19.
171. Фатих Кәрим... Онытырлык түгел бу исемне [Ф. Кәримнен тууына 100 ел тулуга багышланган бэйрэм турында] //Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэйяси газета. - Бэлэбэй, 2009. – 17 нояб.
172. Хәбибуллина, З. Шагыйрь рухы – халық қүцелендә [17нче мәктәп музееенда үткәрелгэн телдән журнал дәресе турында] /З. Хәбибуллина //Бэлэбэй хэбэрлэре: ижтимагый-сэйяси газета. - Бэлэбэй, 2009. – 26 дек.
173. Ильина, Р. “Тукай жыры мәңге яшәр!” [Л. Кәrimова татар

гимназиясе укучылары һәм уқытучылары белән очрашуы турында] /Р. Идьина //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2011. – 14 апр.

174. Салихова, З. Без матур яшәргә тиеш /З. Салихова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. - Бәләбәй, 2014. – 25 гыйн.

175. Хөсәенова, Ф. Аеттагы куанычлар /Ф. Хөсәенова // Кызыл таң: Респ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2014. – 25 окт.

176. Хәкимов, Р. Фәтих Кәрим укулары /Р. Хәкимов //Кызыл таң: Респ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2015. – 4 март.

177. Ахунова, Д. Шагыйрь абыйга хат [Конкурс: “Шагыйрьгә ачык хат”] /Д. Ахунова //Өмет: Башкортостан яшьләр газите. – Уфа, 2015. – 3 фев.

178. Арсланова, Ч. Әтиемә хат [Конкурс “Шагыйрьгә ачык хат”] /Ч. Арсланова //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. - Бәләбәй, 2015. – 30 апр.

179. Хәкимов, Р. Бишбүләктә Кәрим көннәре /Р. Хәкимов //Кызыл таң: Респ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы, Уфа. – 2015. – 21 апр.

180. Салихова, З. Без матур яшәргә тиеш! /З. Салихова //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2017. – 16 февр.

181. Галәветдинов, И. Хәтере белән көчле халкым [Ф. Кәрим исемен Калининград өлкәсендә дә мәңгеләштереү турында]/И. Гәдәветдинов //Кызыл таң: республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2018. – 16 авг.

Башкорт телендә – на башкирском языке

182. Кәримова, Л. Хәтер вакытка буйнонмай /Л. Кәримова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 10 ғин.

183. Суфиянова, С. Шифыр яратыуы – бала сактан; Өзәби традицияларзы дауам итәләр /С. Суфиянова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимаги-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 10 ғин.

184. Сәлихова, З. Яугир – шагир иңтәлегенә [педагогия колледжы-

педтехникумда алған Ф. Кәримдең якты иңтәлеккенә бағышланған кисә тураһында] //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 2 апр.

185. Бында шигырзар яңғырай, Бында хәтер йәшәй [Л. Кәримова педагогия колледжында] //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите . – Бәләбәй, 2009. – 7 апр.

186. Һунғы аккорд [“Илһам шишиләре-2009” күнактары Ф. Кәримдең тыуған ерендә] //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. – 7 апр.

187. Фәтих Кәрим... Оноторлок түгел был исемде [Ф. Кәримдең тыуыуына 100 йыл тулыуға бағышланған байрам тураһында] //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2009. - 17 нояб.

188. Мөфтиева, Ф. Фәтих Кәрим музейында булдық /Ф. Мөфтиева //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2010. – 21 окт.

189. Янышев, Ф. Милләттең қаһарман улы [Айыт ауылышындағы Ф. Кәрим музейы тураһында] /Ф. Янышев //Ағиzel: әзәби-нәфис һәм ижтимағи-сәйәси журнал. – Өфө, 2012. - № 5. – Б. 185-189

190. Сәлихова, З. Без матур йәшәргә тейеш /З. Сәлихова //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2014. – 25 ғин.

191. Янышев, Ф. Кешелектең еңеү йыры булып /Ф. Янышев //Ватандаш: ижтимағи-сәйәси, фәнни-популяр һәм нәфис айлық журнал. – Өфө, 2014. - № 5. – 57-68

192. Янышев, Ф. Кешелектең еңеү булып... /Ф. Янышев //Башкортостан:Респ. ижтимағи-сәйәси гәзите. – Өфө, 2018. – 10 апр.

193. Фәтих Кәрим музейында //Ситдикова, Л. Һарайлы – мен башкорттары төйәге /Л. Ситдикова //Башкортостан:Респ. ижтимағи-сәйәси гәзите. – Өфө, 2018. – 22 июнь. – Б. 8

Литературная премия имени Фатыха Карима

Фатих Кәрим исемендәге әдәби премия

Фәтих Кәрим исемендәге әзәби премияны

Литературная премия им. Фатыха Карима присуждается с 1999 года - юбилейного года выдающегося поэта - патриота, бесстрашного воина, верного сына своего народа Фатыха Карима, поэтический талант которого достиг своего расцвета в годы Великой Отечественной войны. Его добродетельное имя тесно связано с городом Белебеем. Горожане и сельчане хранят память о Фатихе Кариме: он учился в Белебеевском педагогическом училище, где в честь поэта на стене здания открыта мемориальная доска.

На русском языке – рус телендә

194. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского района и г. Белебея им. Ф. Карима – участники фестиваля поэзии “Илһам шишишмәләре” (“Родники – вдохновения”) [лауреаты 1998-1999 г.г.] //Поэтический альманах Йәйғор - Радуга - Салават күпере – Асамат кёперә. – Белебей, 2000. – С. 7-8
195. Лауреаты литературной премии им. Фатыха Карима, утвержденной Главой администрации г. Белебея и Белебеевского района 2000 года //Поэтический альманах Йәйғор – Радуга - Салават күпере – Асамат кёперә. – Белебей, 2001. – С. 9
196. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского района и г. Белебея им. Ф. Карима 2001 года //Поэтический альманах Йәйғор – Радуга - Салават күпере – Асамат кёперә. – Белебей, 2002. – С. 12
197. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского района и г. Белебея им. Ф. Карима 2002 года //Поэтический альманах Йәйғор - Радуга- Салават күпере – Асамат кёперә. – Белебей, 2003. – С. 11-13
198. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского

- района и г. Белебея им. Ф. Карима 2003 года //Поэтический альманах Йәйғор
– Радуга - Салават күпере – Асамат кёперे. – Белебей, 2004. – С. 8-12
199. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского района и г. Белебея им. Ф. Карима 2004 года //Поэтический альманах Йәйғор
– Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2005. – С. 8-12
200. Лауреаты литературной премии Администрации Белебеевского района и г. Белебея им. Ф. Карима 2005 года //Поэтический альманах Йәйғор
– Радуга- Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, –2006. – С. 10-14
201. Фестиваль поэзии “Илһам шишмәләре” – “Родники вдохновения” [о литературной премии им. Ф. Карима] //Белебей: от века XVIII- к веку XXI.
– Уфа, 2006. – С. 299-301
202. Лауреаты литературной премии Администрации МР Белебеевский райн им. Ф. Карима 2006 года //Поэтический альманах Йәйғор
- Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2007. – С. 9-17
203. Лауреаты литературной премии Администрации МР Белебеевский райн им. Ф. Карима 2007 года //Поэтический альманах Йәйғор
- Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2009. – С. 12-28
204. Лауреаты премии им. Фатыха Карима [учреждена в 1996 году (г. Белебей и Белебеевский район] //Судьба земли, дыхание времени / Ил язмышы, замана язмышы, заман һулышы . – Уфа: Китап, 2009. – С. 597-598
205. Лауреаты литературной премии Администрации МР Белебеевский райн им. Ф. Карима 2009 года //Поэтический альманах Йәйғор
- Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2011. – С. 8-24
206. Лауреаты литературной премии Администрации МР Белебеевский райн им. Ф. Карима 2011 года //Поэтический альманах Йәйғор
- Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2013. – С. 8-20
207. Лауреаты литературной премии Администрации МР Белебеевский райн им. Ф. Карима [19998-2013] //Поэтический альманах Йәйғор - Радуга - Салават күпере – Асамат кёпере. – Белебей, 2015. – С. 8-11
208. Лауреаты литературной премии Администрации МР

Белебеевский район им. Ф. Карима 2013 года //Поэтический альманах Йәйғор
- Радуга - Салават күпере – Асамат кёперё. – Белебей, 2015. – С. 12-24

209.   Лауреаты литературной премии Администрации МР
Белебеевский район им. Ф. Карима 2015 года //Поэтический альманах Йәйғор
– Радуга - Салават күпере – Асамат кёперё. – Белебей, 2017. – С. 8-27

В периодических изданиях - вакытлы матбугаттар – периодик бағында

На русском языке –рус телендә

210.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима
//Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 1999. – 8-11 апр.
211.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима 2001 года
//Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2001. – 10 апр.
212.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима 2002 года
//Белебеевские известия: обществ. -полит. газета. – Белебей, 2002. – 26 марта.
213.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима 2003 года
//Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2003. – 1 апр.
214.   Их объединило имя поэта [Лауреаты литературной премии им.
Фатиха Карима] //Белебеевские известия:обществ.- полит. газета. – Белебей,
2004. – 13 апр.
215.   “Радуга поэзии зажглась...” [Лауреаты литературной премии им.
Фатиха Карима] //Белебеевские известия:обществ.- полит. газета. – Белебей,
2005. – 5 апр.
216.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима 2009 года
//Белебеевские известия: обществ.-полит. газета. – Белебей, 2007. – 3 апр.
217.   Иванова, Л. Престижная премия /Л. Иванова //Белебеевские
известия:обществ.- полит. газета. – Белебей, 2009. – 12 марта.
218.   Лауреаты литературной премии им. Фатиха Карима 2009 года
//Белебеевские известия: обществ.- полит. газета. – Белебей, 2009. – 7 апр.
219.   Лауреаты литературной премии Администрации МР

Белебеевский район им. Ф. Карима //Белебеевские известия: общественно-политическая газета. – Белебей, 2011. – 14 апр.

220. Лауреаты литературной премии имени Фатыха Карима //Белебеевские известия: общественно-полит. газета. – Белебей, 2013. – 26 марта.

221. Белебеевская литературная премия им. Фатыха Карима присуждена [лауреаты 2017 года] //Белебеевские известия: обществ.-полит. газета Белебеевского района РБ. – Белебей, 2017. – 21 апр.

татар телендә –на татарском языке

222. Фатих Кәрим исемендәге премия лауреатлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 1999.- 8-11 апр.

223. 2007 елның Фатих Кәрим исемендәге әдәби премиясе лауреатлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2007.- 3 апр.

224. Фатих Кәрим исемендәге әдәби премиянең 2009 елгы лауреатлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2009. – 7 апр.

225. Бәләбәй муниципаль районының Фатих Кәрим исемендәге әдәби премиясе лауреатлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый - сәяси газета. – Бәләбәй, 2011. – 14 апр.

226. Фатих Кәрим исемендәге әдәби премия лауреатлары //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2013. – 26 март.

227. БР Бәләбәй муниципаль хакимиятенең Фатих Кәрим исемендәге әдәби премиясенә лаек булдылар [2017 елның лауреатлары] //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2017. – 21 апр.

228. Хәсанова, Р. Фатих Кәрим премиясе ияләре /Р. Хәсанова //Өмет: Башкортостан яшьләр газите, 2017. – 21 апр. – “Илһам шишмәләре – 2017”

229. Якупова, Л.Премияләр тапшырылды /Л. Якупова //Кызыл

таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2017.- 25 апр.-
“Илһам шишишмәләре – 2017”

Башкорт теленә – на башкирском языке

230. Фәтих Кәрим исемендәге әзәби премияның 2009 йылғы лауреаттары //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси газит. – Бәләбәй, 2009. – 7 апр.

231. Бәләбәй районы муниципаль район хакимиәтенең Фәтих Кәрим исемендәге әзәби премияны лауреаттары //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси газит. – Бәләбәй, 2011. – 14 апр.

232. Фәтих Кәрим исемендәге әзәби премия лауреаттары //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси газит. – Бәләбәй, 2013. 26 март.

233. БР Бәләбәй районы МР хакимиәтенең Фатих Кәрим исемендәге әдәби премиянына лайык булдылар [2017 елдың лауреаттары] //Бәләбәй хәбәрзәре: ижтимағи-сәйәси гәзите. – Бәләбәй, 2017. – 21 апр.

Посвящения –багышлаулар - бағышламалар

234. Кароза, А. Песня, пулей пробитая... [памяти поэта] /А. Кароза //Истоки. – 2001. - № 9 (май). – С. 7

Татар теленә – на татарском языке

235. Газиз, Р. Кайчан? Күкрәк белән; Хакыйкать бер /Р. Газиз //Бәләбәй хәбәрләре: ижтимагый-сәяси газета. – Бәләбәй, 2004. – 10 март.

236. Харис, Р. Кадрия: поэма /Р. Харис //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы.- Уфа, 2007. – 9 гыйн.

237. Харис, Р. Өченче ядрә /Р. Харис //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтентатар айлық ижтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - № 1. – Б. 39

238. Юзеев, И. Васыятен эзлим Кәримнең /И. Юзеев //Сөембикә:

Хатын-кызларының бөтөнтатар айлық ижтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - № 1. – Б. 36

239. Әюпов, Х. Кайту /Х. Әюпов //Сөембикә: Хатын-кызларының бөтөнтатар айлық ижтимагый-сәяси һәм әдәби-нәфис журналы. – Казан, 2009. - № 1. – Б. 36

240. Гыймай-Аитлы, Н. Фатих – Ватанның даны /Н. Гыймай Аетлы //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 10 янв.

241. Харис, Р. Өченче ядрә /Р. Харис //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 21 гыйн.

242. Әюпов, Х. Кайту /Х. Әюпов //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 21 гыйн.

243. Юзеев, И. Васыятен эзлим Кәримнең /И. Юзеев //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2009. – 21 гыйн.

244. Гымай-Аитлы, Н. Фатих абый /Н. Гымай-Аитлы //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2011. – 7 май. – Б.7

245. Ханнанов, Р. Фатих Кәрим иле /Р. Ханнанов //Кызыл таң:республ. ижтимагый-сәяси һәм мәдәни басмасы. – Уфа, 2011. – 3 сент.

УКАЗАТЕЛЬ ПРОИЗВЕДЕНИЙ
ӘСӘРЛӘР КҮРСӘТКЕЧЕ
ӘСӘРЗӘР КҮРСӘТКЕСЕ

Ант – 14, 25, 27, 32, 42	Кайчан - 235
Без – жир балалары - 26	Как арбуз - 2
Беспокойство - 22	Карбыз кебек - 36
Борсолоу - 48	Кемгә сөйлим серләремне - 26
Борчылу - 36	Кереш жыр – 26, 33
В последний раз гляжу на Волгу - 1	Кинжал - 19
Васиятен эзлим Кәримнәң – 238, 243	Клятва - 22
Ватаным өсөн минем йырым - 15	Кому свою тайну открыть - 18
Ватаным өчен – 15, 39	Күкрәк белән - 235
Гармунчы аю белән жырчы маймыл - 35	Кынраулы яшел гармун - 31
Дикий гусь – 5, 21	Кыр казы – 24, 27, 30, 42, 45
Днепр дулкыннары - 28	Карбуз кеүек - 48
Днепр тулкындары - 43	Кайғырма һин - 45
Желание – 1, 18	Кыңғыраулы йәшел гармун - 46
Журавли - 1	Кыр тазы – 14, 45
За отчизну – 2, 3, 17, 18, 21	Луна поняла - 22
За счастье Родины моей – 4, 5, 18	Маленькое чудо - 17
Илең турында уйла - 12	Мелодия и сила – 2, 18
Иң ел - 15	Моң һәм көч - 26
Йырым кала үткән юлымда - 15	Моросит и моросит – 5, 17
Кадрия - 236	Моя серая шинель – 2, 17
Кайғырма син - 26	Не повторяй: “Люблю, люблю... - 5
Кайту – 239, 242	Окоп – 29, 44
	Окопная песня - 1
	Онотма - 51

Онытма - 40	Сүз белэн”яратамЭ димэ 36
Өзелергэ житеп сыкрай күнелем - 23	Сын Волги - 3
Өченче ядра – 237, 241	Теләк - 26
Песня, пулей пробитая - 234	Товарищ - 22
Печаль - 5	Фатих абый – 244
Письмо пионерке Гюльчачак - 1	Фатих – Ватаным даны - 240
Подснежник – 2, 5	Фатих Кәрим иле - 245
Ради Отчизны - 22	Хадича – 22, 34
Расписной платок – 2, 18	Хакыйкать бер - 235
Сагындым – 26, 36	Хәзисә - 47
Сагынып кайтам сине - 23	Хәнжәр - 38
Син еракта - 26	Хәнийәр - 50
Советский солдат – 1, 19	Һоро шинелем – 43
Соры шинелем - 28	Һүз менэн “яратам” тимэ - 48
Соскучился - 22	Юл – 26, 29, 44
Сөйләр сүзләр бик күп алар – 14, 26, 41	Я – гуманист - 1
Соңғы дәфтәр - 13	Яз житә - 37
Сөңғы тапкыр карыйм Иделгә - 26	Яз етә - 49
Стихи военных лет – 20	Ясмин гөле – 163, 168

ИМЕННОЙ УКАЗАТЕЛЬ
ИСЕМНЭР КҮРСӨТКЕЧЕ
ИСЕМДЭР КҮРҮӨТКЕСЕ

- Аминев, Т. – 58, 70, 71
Арсланова, М. - 168
Арсланова, Ч. - 178
Ахунова, Д.- 177
Баһаветдинова, Г. -167
Белокопытов, Н. - 57
Бикбаев, Р. – 78
Валиди, А. - 138
Вәли (Вәлиев), Р. - 88
Вафин, М.- 94
Вахитова, Ф.З. - 55
Габидуллина, Ф.- 93
Газиз, Р. - 235
Галәветдинов, И. - 181
Гыймай-Аетлый, Н. -240, 244
Давыдов, М.И. – 86, 91
Жәлил, М. - 55
Жәлилова, С. - 113
Закиров, М. -158
Зарипова, Р.- 106
Иванова, Л. - 217
Ильина. Р. -126, 153, 173
Исмәгыйлева. И.Ж. - 108
Ишукова-Латыйпова, Г. - 102
Кадрия - 82
Камалетдинова, Р. – 95, 98, 170
Карим Фатых. – 6-13, 67, 131, 132, 136
Карим (Каримов) Фатых
Ахметвалеевич – 76, 133, 134, 137, 138
Каримов, Ф. - 20
Каримов Ф.В.- 60
Каримова, Л. – 145, 151
Кароза, А. - 234
Кафиатуллин, А. - 77
Кашапова, С. -109, 118
Кәрим, Ф. – 61, 67, 135, 171, 187
Кәримов Ф.Ә. - 16
Кәримова, Л.- 101, 159, 165, 182, 185
Лагун - 73
Латыпов, С. – 144, 148
Мәжитов, З. – 63, 90
Миначев, Ф. - 72
Мостафин, Р. - 66
Мөфтиева, Ф. - 188
Нигъмәтуллин, Ә. - 100
Ногманова, З. - 168

- Салихова, З. – 85, 86, 105, 110, 125, 147, 149, 156, 160, 164, 174, 180
- Сайтгалиева, А. - 152
- Салимова, Р. – 136, 137
- Сафуанов, С.Г. -, 65, 96
- Ситдикова, Л. - 193
- Смеляков, Я. – 4, 5
- Солтанова, Р. – 122, 161
- Сөлейманова, М. - 98
- Сөлейманов, Ә. – 64, 68, 69, 114, 123
- Сулейманов, А. – 74, 84, 143
- Султанова, Р. – 82,
- Суфьянова, С. – 83, 146
- Суфиянова, С. – 162, 183
- Сәетгалеева, А. - 169
- Сәетгареева, Л. - 52
- Сәлихова, З. – 127, 184, 190
- Тукаева, Н. - 103
- Узиков, Ю. - 79
- Файзуллин, Р. - 117
- Хәкимов, Р. - 115
- Хәкимов, Р. - 176
- Хамидуллин, Т. - 155
- Ханнанов, Р. – 120, 245
- Харис, Р. – 236, 237, 241
- Хасанов, М.Х. – 133, 134
- Хафизов, С. – 89, 99
- Хөсәенова, Ф. - 175
- Хәбибуллина, З. - 172
- Хәким, С. - 62
- Хәкимов, Р. - 179
- Хәкимова, З. – 53, 54
- Хәсәнова, Р. - 228
- Шамова, Ә. - 107
- Шигаева, К. - 104
- Юзеев, И. – 237, 238, 243
- Әюпов, Х. – 239, 242
- Якупова, Л. - 229
- Янышев, Ф. – 112, 124, 129, 189, 191, 192
- Яхина, Д. - 87